

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев2 11/07
05.04.2007. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић, Споменке Зарић, Слађане Накић-Момировић и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа АБ адвокат, против тужене Општине Бујановац коју заступа Општински јавни правобранилац, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Окружног суда у Врању Гж.1-1406/06 од 5.10.2006. године, у седници одржаној дана 5.4.2007. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Врању Гж.1-1406/06 од 5.10.2006. године и пресуда Општинског суда у Бујановцу П.1-495/03 од 15.11.2005. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Врању Гж.1-1406/06 од 5.10.2006. године одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Општинског суда у Бујановцу П.1-495/03 од 15.11.2005. године којом је поништено решење секретара Општинске управе Бујановац бр. 118-3 од 10.5.2000. године и наложено туженој да тужиоца врати на послове и радне задатке достављача у ББ које је обављао до доношења овог решења и накнади му трошкове поступка у износу од 36.000,00 динара.

Против ове другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.125/04) и нашао да је ревизија основана.

Према разлозима побијане одлуке тужилац је био у радном односу код тужене на неодређено време и обављао је послове достављача при Општинској управи Бујановац, на подручју МЗ ББ, све до априла 2000. године, када је фактички престао да обавља послове јер су ово подручје запосели припадници тзв. "ослободилачке војске Прешева, Медвеђе и Бујановца", па кретање није било безбедно. Из безбедносних разлога становништво је ово подручје напустило, због чега није било потребе за радом тужиоца, а МЗ ББ је тек 2003. године почела са радом. Тужилац се обраћао надлежном руководиоцу и по његовом одобрењу је одсуствовао с посла. Зато му није било познато да му је радни однос престао због неоправданог изостанка са посла пет радних дана узастопно, а одлука о престанку радног односа од 10.5.2000. године му није лично уручена, већ је била истакнута на огласној табли тужене. Тужбу у овом спору поднео је 13.6.2003. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да код тужиоца није постојала свест о недопустивости одсуствовања са рада, нити је тужилац објективно испољио вољу да више не ради, па му радни однос није престао законито у смислу члана 108. став 1. тачка 1. Закона о радним односима ("Службени гласник РС", бр.55/06) а одлука о престанку радног односа му није лично ни уручена, већ је била истакнута на огласној табли тужене, што се не може сматрати уредном доставом.

Ревизијом тужене се основано указује да су разлози нижестепених пресуда нејасни и противречни и да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Наиме, у време изостанка тужиоца с посла и доношења оспорене одлуке о престанку радног односа бр. 118-3 од 10.5.2000. године на права и обавезе запослених у органима локалне самоуправе примењивао се Закон о радним односима у државним органима, на основу когентне норме из члана 75. овог закона, а не матични Закон о радним односима - осим у делу који није био уређен наведеним посебним законом. То значи да запосленом у органу локалне самоуправе радни однос је могао престати на основу отказног разлога из члана 108. став 1. тачка 1. наведеног Закона о радним односима, у вези са чланом 64. Закона о радним односима у државним органима.

Нижестепени судови су због погрешне примене материјалног права испуњење услова за судску заштиту погрешно оценили према наведеном матичном Закону о радним односима Републике Србије.

Према члану 71. став 1. и 2. Закона о радним односима у државним органима ради остваривања својих права, запослени у државном органу писмено се обраћа функционеру који руководи органом, а против решења или другог акта којим је одлучено о његовим правима и обавеза запослени је имао право да поднесе приговор. Поуком о правном леку која је саставни део оспореног решења о престанку радног односа, тужилац је упућен да може користити овај вид законом прописане интерне заштите, у року од осам дана од дана уручења решења о коме је функционер дужан да одлучи у року од 15 дана од његовог

подношења (члан 71. став 3.).

Запослени у смислу члана 71. став 5. овог закона има право да поднесе приговор и у случају да функционер у року од 15 дана не одлучи о праву на које се захтев односи.

Како поступак интерне заштите претходи судској заштити повређеног права запосленог на чија права и обавезе се примењује Закон о радним односима у државним органима, нижестепени судови су пропустили да утврде када је тужилац сазнао за повреду својих права, да ли је у периоду од априла 2000. године до јуна 2003. године, оправдано одсуствовао са посла, да ли је у том периоду остваривао нека права из радног односа код тужене, примао накнаду плате или користио здравствене услуге и сл., имајући у виду да је тужилац био у радном односу код Општинске управе СО Бујановац, а не код Месне заједнице ББ и да ли је тужилац захтевао остваривање ових својих права од тужене у смислу члана 71. став 1. Закона о радним односима у државним органима, будући да се за сада не може прихватити закључак нижестепених судова о непостојању свести код туженог да изостанак са посла преко три године не може имати за последицу престанак радног односа, посебно што побијана пресуда не садржи разлоге због којих би се, без сваке разумне сумње, могао извести закључак о манама у вољи тужиоца који је са посла одсуствовао, а тек после три године први пут захтевао заштиту својих права.

Осим тога, нижестепене одлуке не садрже ни разлоге о испуњености услови за судску заштиту – спровођењем поступка интерне заштите код туженог, према наведеним прописима и благовремености судске заштите у смислу члана 71. став 5. и 6. Закона о радним односима у државним органима, имајући у виду да рок за интерну односно судску заштиту тече не само од уручења одлуке којом је одлучено о појединачном праву запосленог – по одредбама Закона о општем управном поступку, већ и од дана сазнања за повреду права, због чега је било неопходно расправити и да ли је тужба за заштиту права у овом спору благовремено поднета – обзиром да о благовремености тужбе за заштиту пред судом када је рок за њено подношење преклузиван и прописан посебним прописом, суд води рачуна по службеној дужности.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 406. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити речене недостатке и донети закониту и правилну одлуку.

Председник већа-судија,

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд